

SOCIJALNA ZAŠTITA

Izvori i metodi prikupljanja podataka

Podaci o socijalnoj zaštiti djece, mladih i odraslih lica rezultat su redovnih statističkih istraživanja. Podaci o ustanovama za smještaj djece, mladih i odraslih lica i o centrima za socijalni rad prikupljaju se u dvogodišnjoj periodici.

Podaci o maloljetnim i punoljetnim korisnicima, pruženim oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite prikupljaju se u godišnjoj periodici.

Obuhvat

Podaci o ustanovama za socijalnu zaštitu obuhvataju ustanove za djecu i mlade i ustanove za smještaj odraslih, kao i radnike u ustanovama za socijalnu zaštitu.

U Statističkom godišnjaku za 2004. godinu, prvi put su publikovani podaci o korisnicima i oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite. Podaci o korisnicima socijalne zaštite, maloljetnim i punoljetnim licima odnose se na stanje na kraju izvještajne godine, a podaci o oblicima, mjerama i uslugama obuhvataju cijelu izvještajnu godinu.

Definicije

Ustanove za djecu i mlade (ustanove za djecu i mlade lišene roditeljskog staranja, ustanove za djecu i mlade ometene u psihičkom i fizičkom razvoju, ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju) obezbjeđuju privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishranu, zdravstvenu zaštitu, vaspitanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje djece i mladih kojima je potreban ovakav oblik zaštite.

Ustanove za odrasle (prihvatilišta, domovi za stare i iznemogle, domovi za zbrinjavanje odraslih invalida, kombinovani domovi) obezbjeđuju privremeno ili trajni smještaj, ishranu, njegu i zdravstvenu zaštitu odraslim i ostarjelim licima koja su bez sredstava za život, bez porodičnog staranja, ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju, i usljed toga nesposobna za samostalan život, a i bez uslova da im se odgovarajuća njega i pomoć obezbijedi u sopstvenoj porodici.

Radnici ustanova za socijalnu zaštitu su radnici u stalnom radnom odnosu u ustanovama za djecu i mlade i ustanovama za odrasle i to: vaspitni radnici, zdravstveni radnici, socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi, VKV i KV radnici, administrativni i ostali radnici.

Korisnik socijalne zaštite je svako lice koje je u toku izvještajne godine, jednom ili više puta koristilo određene oblike, mjere ili usluge centra za socijalni rad, odnosno službi socijalne zaštite. Razvrstavanje korisnika je izvršeno prema osnovnoj kategoriji koja predstavlja preovlađujući poremećaj pojedinca, tj. njegovo osnovno stanje socijalne potrebe. Korisnici socijalne zaštite razvrstavaju se na maloljetne i punoljetne korisnike.

Punoljetni korisnici dijele se na: one sa poremećajima u ponašanju, na punoljetne korisnike psihički i fizički ometene, na materijalno neobezbijedena lica, i na ostale punoljetne korisnike.

Maloljetni korisnici dijele se na: ugrožene porodičnom situacijom, sa poremećajima u ponašanju, ometeni u psihičkom razvoju, ometeni u fizičkom razvoju i na ostale maloljetne korisnike.

Pod oblikom, mjerom ili uslugom socijalne zaštite podrazumijeva se svaki slučaj sprovedene socijalne zaštite, na osnovu zakona i propisa iz ove oblasti, od strane centra za socijalni rad ili službe socijalne zaštite.

Podaci o oblicima, mjerama i uslugama socijalne zaštite odnose se na broj slučajeva pojedinih oblika, mjera i usluga sprovedenih u toku izvještajnog perioda, a ne na broj lica.

SOCIAL WELFARE

Sources and methods of data collection

Data on social welfare of children, youth and adults result from regular statistical surveys. Data about institutions for children, youth and adults and social work centres are collected on a two-year basis.

Data about juvenile and adult beneficiaries, forms, measures and services of social welfare are collected annually.

Coverage

Data about social welfare institutions refer to institutions for children and youth, homes for adults, and employees in these institutions.

Data about beneficiaries and forms, measures and services of social welfare have been published for the first time in Statistical Yearbook 2004. Data about social welfare beneficiaries, juveniles and adults refer to the situation at the end of a reference year, while data on forms, measures and services refer to the whole reference year.

Definitions

Institutions for children and youth (institutions for children and youth deprived of parental care, institutions for physically and mentally handicapped children and youth, institutions for children and youth with behaving disorders) provide temporary or permanent care, meals, health care, education, upbringing and professional children and youth training, if needed.

Institutions for adults (shelters, homes for the aged and retirement homes, homes for disabled adults, combined homes) provide temporary or permanent accommodation, meals, care and health care to adults and the aged people without means of subsistence, without family care, being physically and mentally handicapped and thus incapable of independent life and without possibility to obtain necessary care and assistance in their own family.

Employees of the above institutions refer to permanently employed workers in institutions for children and youth as well as institutions for adults: educators, health workers, social workers, psychologists, pedagogues, highly qualified and qualified workers, administrative and other workers.

Beneficiary of a social welfare is any person who has used, during a reference year, at least once or several times any forms, measures or services of social welfare. Beneficiaries are classified according to a basic category representing the predominant disturbance of an individual, i.e. his basic need for social welfare. Social welfare beneficiaries are classified into juvenile and adult beneficiaries.

Adult beneficiaries are divided into: maladjusted, physically and mentally handicapped, destitute persons and other adult beneficiaries.

Juvenile beneficiaries are divided into: persons in need due to family situation, maladjusted, mentally disturbed, physically handicapped and other juvenile beneficiaries.

The form, measure or social welfare service refer to any kind of social protection activity carried out by a social welfare institution or centre, according to the law and regulations established in this area.

Data about forms, measures and services of social welfare relate to the number of cases within certain forms, measures and service carried out during the reference period, but not to the number of persons.

25 – 1. USTANOVE ZA SOCIJALNU ZAŠTITU

SOCIAL WELFARE INSTITUTIONS

	Ustanove Institutions	Korisnici Beneficiaries		Radnici Employees								
		ukupno Total	žene Females	ukupno Total	žene Females	vaspi- tači Educa- tors	zdrav- stveni Medical staff	ostali stručni ¹⁾ Other skilled ¹⁾	instruk- tori ²⁾ Instruc- tors ²⁾	admini- strativni Administr- ative	ostali Other	
2010												
Ustanove za djecu i mlade	6	514	200	387	287	121	53	30	22	31	130	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	156	63	100	80	28	26	4	-	11	31	<i>Deprived of parental care</i>
Ometene u psihičkom i fizičkom razvoju	4	338	133	246	188	71	26	26	17	15	91	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapuštenu	1	20	4	41	19	22	1	-	5	5	8	<i>Neglected</i>
2012												
Ustanove za odrasle	4	377	254	168	134	-	69	10	-	13	76	<i>Institutions for adults</i>
Za zbrinjav. odraslih	4	377	254	168	134	-	69	10	-	13	76	<i>Homes for adults</i>
Centri za socijalni rad	10	53 544	26 688	302	224	-	-	160	-	87	55	<i>Centres for social welfare</i>
2012												
Ustanove za djecu i omladinu	6	400	157	393	292	125	50	29	24	30	135	<i>Institutions for Children and Youth</i>
Lišene roditeljskog staranja	1	121	53	96	77	31	23	-	-	11	31	<i>Deprived of parental care</i>
Ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju	4	259	100	258	197	77	26	29	18	13	95	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Vaspitno zapuštenu	1	20	4	39	18	17	1	-	6	6	9	<i>Neglected</i>
Ustanove za odrasle	4	455	296	163	132	-	67	7	-	16	73	<i>Institutions for adults</i>
Za zbrinjav. odraslih ³⁾	4	455	296	163	132	-	67	7	-	16	73	<i>Homes for adults 3)</i>
Centri za socijalni rad	10	48 540	23 905	295	218	-	-	159	-	92	44	<i>Centres for social welfare</i>

¹⁾ Obuhvaćeni su socijalni radnici, psiholozi, pedagozi i defektolozi

²⁾ Obuhvaćeni su i kvalifikovani radnici

³⁾ Uključene privatne ustanove za odrasle

¹⁾ Social workers, psychologists, educators and defectologists are included

²⁾ Qualified workers are included as well

³⁾ Included private institutions for adults

25 – 2. KORISNICI SOCIJALNE ZAŠTITE

SOCIAL WELFARE BENEFICIARIES

	2008	2009	2010	2011	2012	
Maloljetni korisnici - ukupno	27 429	26 159	25 213	23 639	21 459	Juvenile beneficiaries / Total
Ugroženi porodičnom situacijom	23 773	22 502	21 674	20 233	18 571	<i>In need due to family situation</i>
Sa poremećajima u ponašanju	1 686	1 700	1 738	1 641	1 344	<i>Maladjusted</i>
Ometeni u psihofizičkom razvoju	1 872	1 860	1 682	1 599	1 399	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Ostali	98	97	119	166	145	<i>Other</i>
Punoljetni korisnici - ukupno	28 351	28 398	28 331	28 128	27 081	Adult beneficiaries / Total
Sa poremećajima u ponašanju	1 653	1 547	1 456	1 372	1 294	<i>Maladjusted</i>
Fizički i psihički ometeni	4 223	4 236	4 444	4 730	5 021	<i>Mentally & physically handicapped</i>
Materijalno neobezbijeđeni	18 089	18 261	18 192	17 846	16 979	<i>Destituted persons</i>
Ostarjeli	3 294	3 286	3 113	3 044	2 771	<i>Old people</i>
Ostali	1 092	1 068	1 126	1 136	1 016	<i>Other</i>

25 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2012.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2012

	Ukupno <i>Total</i>	Punoljetni korisnici <i>Adults</i>					
		sa poremećajima u ponašanju <i>Maladjusted</i>	fizički i psihički ometeni <i>Physically and mentally handicapped</i>	materijalno neobezbijeđeni <i>Destituted persons</i>	ostarjeli <i>The aged</i>	ostali <i>Other</i>	
Oblici socijalne zaštite¹⁾	26 442	179	3 937	12 563	1 420	443	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	238	7	98	8	12	15	<i>Custody</i>
Usvojenje	25	-	-	-	-	-	<i>Adoption</i>
Smještaj u :							<i>Accommodation in:</i>
drugu porodicu	166	1	5	4	4	8	<i>Another family</i>
socijalnu ustanovu	286	3	29	59	114	5	<i>Social care center</i>
drugu ustanovu	63	10	13	8	8	7	<i>Another institution</i>
Novčane pomoći	18 854	50	632	10 990	657	301	<i>Financial benefits</i>
Ostale pomoći	6 810	108	3 160	1 494	625	107	<i>Other benefits</i>
Mjere socijalne zaštite¹⁾	3 891	149	83	293	61	393	Measures of social welfare¹⁾
Obezbjedivanje ljetovanja i oporavka	2 072	4	6	2	2	3	<i>Provision of spending the summer vacation and convalescent leave</i>
Upućivanje na školovanje	95	6	5	8	-	6	<i>Enrollment in school</i>
Zapošljavanje	42	-	-	17	-	23	<i>Employment</i>
Predlog sudu za dodjelu djece	617	2	6	37	1	245	<i>Custody of a child</i>
Mjere prema maloljetnicima	318	-	-	-	-	-	<i>Measures for juveniles</i>
Ostale mjere	747	137	66	229	58	116	<i>Other measures</i>
Usluge socijalnog rada¹⁾	16 032	985	1 610	2 863	1 164	1 614	Social work and services¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	1 752	79	21	33	35	691	<i>Assistance in normalizing family relations</i>
Pomoć u ostvarivanju prava	2 785	137	375	824	734	262	<i>Assistance in achieving the rights</i>
Razvrstavanje (dijagnost.)	1 403	156	382	314	20	59	<i>Categorization (diagnostics)</i>
Ostale usluge	10 092	613	832	1 692	375	602	<i>Other services</i>

¹⁾ Broj intervencija - slučajeva

¹⁾ Number of interventions - cases

25 – 3. OBLICI, MJERE I USLUGE SOCIJALNE ZAŠTITE, 2012.

SOCIAL WELFARE FORMS, MEASURES AND SERVICES, year 2012

	Maloljetni korisnici <i>Juvenile beneficiaries</i>					
	ugroženi porodičnom situacijom <i>In need due to family situation</i>	sa poremeća- jima u pona- šanju <i>Maladjusted</i>	ometeni u psihičkom razvoju <i>Mentally handicapped</i>	ometeni u fizičkom razvoju <i>Physically handicapped</i>	ostali Other	
Oblici socijalne zaštite ¹⁾	6 342	101	668	431	368	Forms of social welfare¹⁾
Starateljstvo	72	3	11	2	10	Custody
Usvojenje	25	-	-	-	-	Adoption
Smještaj u :						Accommodation in:
drugu porodicu	135	-	9	-	-	Another family
socijalnu ustanovu	40	3	9	5	19	Social care center
drugu ustanovu	5	1	10	1	10	Another institution
Novčane pomoći	5 875	49	117	69	114	Financial benefits
Ostale pomoći	190	45	512	354	215	Other benefits
Mjere socijalne zaštite ¹⁾	2 438	315	47	47	65	Measures of social welfare¹⁾
Obezbeđivanje ljetovanja i oporavka, jaslica	1 989	15	12	16	23	Provision of spending the summer vacation and convalescent leave, infant nursery
Upućivanje na školovanje	31	14	9	7	9	Enrollment in school
Zapošljavanje	-	2	-	-	-	Employment
Predlog sudu za dodjelu djece	318	3	2	2	1	Custody of a child
Mjere prema maloljetnicima	30	247	8	6	27	Measures for juveniles
Ostale mjere	70	34	16	16	5	Other measures
Usluge socijalnog rada ¹⁾	5 593	1 167	326	294	416	Social work and services ¹⁾
Pomoć u sređivanju porodičnih odnosa	799	43	12	8	31	Assistance in normalizing family relations
Pomoć u ostvarivanju prava	221	50	66	56	60	Assistance in achieving the rights
Razvrstavanje (dijagnost.)	89	307	21	19	36	Categorization (diagnostics)
Ostale usluge	4 484	767	227	211	289	Other services

¹⁾ Broj intervencija - slučajeva

¹⁾ Number of interventions - cases

25 – 4. DODATAK ZA DJECU¹⁾

CHILDREN'S ALLOWANCE¹⁾

	2008	2009	2010	2011	2012	
Broj nosilaca prava na dod. za djecu	9 429	9 539	10 028	10 260	10 777	Number of beneficiaries
Broj djece korisnika dodataka za djecu	18 370	18 599	19 436	19 795	20 670	Number of children
Isplaćena sredstva, hiljade EUR	3 840	4 250	4 424	4 731	4 927	Pay-outs, in thous. EUR

Izvor: Ministarstvo rada i socijalnog staranja CG.

Source: Ministry of Labour and Social Welfare of Montenegro

¹⁾ Podaci se odnose na prosječan broj nosilaca prava na dodatak za djecu i prosječan broj djece korisnika dječijih dodataka. Iznos isplaćenih sredstava dat je na godišnjem nivou.

¹⁾ Data refer to the average number of holders of rights to child allowance and the average number of children using child benefits. Funds paid on annual basis.